

Warszawa, dnia 5. 11. 2015 roku

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA Skr. Poczt. 33
Centrala tel. 52 12 888

DWOiP-II-023-22/15

151104-01089.

Pan

Henryk Pawlaczyk

Przewodniczący Krajowej Rady

Kuratorów

Henryk Pawlaczyk

Nawiązując do pisma Przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów z dnia 15 października 2015 r. przekazanego drogą elektroniczną do Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji w sprawie rozbieżności interpretacyjnych dotyczących przeprowadzania wywiadów w postępowaniu rozpoznawczym i wykonawczym, powstałych na skutek uchylecia przepisów § 259, 260 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. 259), uprzejmie przedstawiam poniżej stanowisko Departamentu oraz w załączeniu stanowisko Departamentu Legislacyjnego i Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości.

Obecnie obowiązujący *Regulamin urzędowania sądów powszechnych* (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2015 r. – Dz. U. 2015.925) - zwany dalej *Regulaminem* nie zawiera szeregu przepisów o charakterze proceduralnym, normujących kwestie wykonywania orzeczeń sądów w sprawach rodzinnych i nieletnich znanych z poprzedniego *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych*. Głównym, choć nie jedynym powodem uchylecia tego rodzaju unormowań była konieczność dostosowania przepisów *Regulaminu* do zakresu upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. 2015. 133 ze zmianami). W konsekwencji z systemu prawnego wyeliminowano przepisy, dla których właściwym miejscem ulokowania są inne akty prawne, np.: Kodeks

postępowania cywilnego, Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy lub przepisy wykonawcze wydane na podstawie odpowiedniej delegacji ustawowej w obowiązujących aktach normatywnych innych niż wskazane kodyfikacje.

Uchylenie wskazanych w piśmie Przewodniczącego KRRK przepisów § 259, 260 poprzednio obowiązującego *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych*, jest w istocie częścią szerszego problemu polegającego na braku uregulowań dotyczących wykonywania orzeczeń, głównie w sprawach rodzinnych, co powoduje znaczne trudności w praktyce zarówno sądów rodzinnych, jak i rodzinnych kuratorów sądowych. Na potrzebę wprowadzenia odpowiednich regulacji w omawianej dziedzinie wielokrotnie zwracało uwagę środowisko sędziów rodzinnych i zawodowych kuratorów rodzinnych.

Przechodząc do zagadnień szczegółowych zauważyć należy, że przepisy wskazujące bezpośrednio zakres spraw, w których możliwe jest zlecenie kuratorowi sądowemu przeprowadzenia wywiadu w postępowaniu rozpoznawczym, znajdują się w Kodeksie postępowania cywilnego; są to w szczególności art. 434, 458 § 1 w zw. z art. 453, 561¹, 565¹, 570¹ § 1 (sprawy o unieważnienie małżeństwa, o rozwód, separację, o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka, o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa oraz o rozwiązanie przysposobienia, o zezwolenie na zawarcie małżeństwa kobiecie nie mającej ukończonych lat osiemnastu, o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny w braku porozumienia małżonków, o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności, do której potrzebna jest zgoda drugiego małżonka lub której drugi małżonek sprzeciwił się oraz w sprawach dotyczących małoletnich, o których mowa w rozdziale 2 działu II „Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze”).

Zdecydowana większość wyżej wymienionych przepisów wskazuje wprost na kuratora sądowego jako podmiot, któremu sąd może zlecić przeprowadzenie wywiadu. Jedynie w art. 434 Kpc mowa jest o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego „przez wyznaczoną osobę”. Nie powinno to jednak budzić wątpliwości, chodzi bowiem o wyznaczoną osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje zawodowe, a te w sprawach rodzinnych posiadają tylko kuratorzy sądowi.

Spośród wymienionych przepisów, z uwagi na rozbieżną praktykę w sądach rodzinnych oraz zespołach kuratorskich wykonujących orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, szczegółowego omówienia wymaga jeszcze dwa.

Po pierwsze, przepis art. 458 § 1 Kpc odsyłając do odpowiedniego stosowania art. 434 Kpc w sprawach, o których mowa w dziale II „Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi”, pozwala sądowi zlecić przeprowadzenie kuratorowi sądowemu wywiadu w tych kategoriach spraw (o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka, o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa oraz o rozwiązanie przysposobienia) na etapie postępowania rozpoznawczego. Pomimo sygnalizowanej, rozbieżnej praktyki sądów rodzinnych i zespołów kuratorskich pionu rodzinnego, zlecenia przeprowadzenia wywiadu w tym zakresie, należy uznać za dopuszczalne i zasadne, również z tego powodu, że skutki rozstrzygnięć w sprawach, o których mowa rzutują bezpośrednio na sferę władzy rodzicielskiej stron postępowania. Dodać należy, że podobnie jak w sprawach o rozwód, separację, czy unieważnienie małżeństwa przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w tych sprawach jest fakultatywne. Funkcją wywiadu jest bowiem przygotowanie postępowania dowodowego, a nie jego zastępowanie (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 881/00)

Po drugie, kluczowy dla niniejszych rozważań jest przepis art. 570¹ § 1 Kpc umiejscowiony w przepisach ogólnych rozdziału 2 „Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze”. Wykładania systemowa prowadzi do wniosku, że w zakresie normowania ograniczonego podmiotowo do osób małoletnich, przepis ten ma zastosowanie do wszystkich kategorii spraw wymienionych w dalszych częściach tego rozdziału, a zatem do spraw wymienionych w art. 579, 581, 582, 582¹, 583, spraw o przysposobienie (oddział 3), spraw o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką (oddział 5), spraw dotyczących wykonywania kontaktów z dzieckiem (oddział 6). We wszystkich tych kategoriach spraw dopuszczalne jest, na etapie postępowania rozpoznawczego, zlecenie przeprowadzenia wywiadu kuratorowi sądowemu, jeśli tylko odnosi się do osób małoletnich, których postępowanie dotyczy. Nie ma natomiast podstaw prawnych do zlecenia w wymienionych kategoriach spraw jednorazowych wywiadów na etapie

postępowania wykonawczego. Trudno bowiem uznać, że wskazane przepisy rozciągają się na postępowanie wykonawcze, które w ogóle nie zostało unormowane.

Poszukiwanie w obowiązującym stanie prawnym przepisów, których wykładnia prowadziłaby do przeciwnego wniosku jest zabiegiem skazanym na niepowodzenie. Podkreślić należy, że wskazany w stanowisku Departamentu Legislacyjnego przepis art. 11 ustawy o *kuratorach sądowych* zawiera jedynie ogólny katalog obowiązków zawodowego kuratora sądowego, a pkt. 2 art. 11 nie określa, w jakich kategoriach spraw i jakich rodzajach postępowań, sąd lub sędzia uprawniony jest do zlecenia zawodowemu kuratorowi sądowemu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Określają to przepisy szczegółowe o postępowaniu w danej kategorii spraw, a nie akty prawne o charakterze ustrojowym i organizacyjnym. Zdaniem Departamentu rozszerzająca wykładnia powołanego przepisu prowadzi do wniosków trudnych do zaakceptowania. Pozwala bowiem na zlecenie wywiadów środowiskowych we wszystkich kategoriach spraw rozpoznawanych przez sądy powszechne, łącznie ze sprawami ze stosunków pracy i ubezpieczeń społecznych, wedle uznania sądu lub sędziego nie ograniczonego żadnymi kryteriami określonymi prawem. Pamiętać należy, że przeprowadzenie wywiadu w miejscu zamieszkania lub pobytu danej osoby stanowi ingerencję państwa (funkcjonariusza publicznego, którym jest kurator sądowy) w sferę praw i wolności chronionych prawem zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Niejasne kryteria takiej ingerencji, opartej tylko na regułach interpretacyjnych, a nie na przepisach prawa może budzić wątpliwości z punktu widzenia standardów określonych w art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.). Powołany na mocy Konwencji Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu rozpoznając sprawy z zakresu objętego Konwencją bada nie tylko prawo krajowe, lecz także jego zastosowanie przez odpowiednie organy. Ingerencja państwa w sferę życia prywatnego oraz rodzinnego podjęta na podstawie tylko reguły interpretacyjnej niewątpliwie nie spełnia standardu tzw. „jakości prawa” określonej w orzecznictwie Trybunału.

Podstawą prawną uprawniającą sądy rodzinne do zlecenia kuratorom sądowym w postępowaniu dotyczącym wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych nie jest także § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 r.

w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. 989). Przepis ten, zgodnie z którym kurator rodzinny, przeprowadzając wywiad środowiskowy, zwany dalej "wywiadem", ustala okoliczności określone przez sąd lub sędziego albo kontroluje sposób wykonywania orzeczenia przez uprawnione podmioty, określa jedynie sposób przeprowadzania wywiadu środowiskowego lub kontroli orzeczenia sądu, nie normuje natomiast zakresu przedmiotowego spraw, w których taka czynność kuratora jest dopuszczalna.

Odnosząc się do skutków prawnych uchylecia przepisu § 260 poprzedniego *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* podkreślić należy, że w obowiązujących przepisach zarówno *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* oraz *Kodeksu postępowania cywilnego* kwestia możliwości zlecenia wywiadów w sprawach opiekuńczych osób dorosłych (sprawy o ustanowienie opiekuna dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie, bądź kuratora dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo lub niepełnosprawnej) nie została jak dotychczas uregulowana. W praktyce sądowej pod rządami poprzednio obowiązującego *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* często zdarza się – co sygnalizowali Kuratorzy Okręgowi – że zawodowy kurator rodzinny odmawia przeprowadzenia wywiadu w miejscu zamieszkania takiej osoby powołując się na brak podstawy prawnej. W obecnym stanie prawnym nadal brak jest przepisu umożliwiającego przeprowadzenie wywiadu u osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie lub częściowo na etapie postępowania rozpoznawczego lub wykonawczego.

Stan ten należy uznać za wielce niezadawalający. Bez wiadomości o sytuacji rodzinnej osoby ubezwłasnowolnionej lub niepełnosprawnej, jej sytuacji bytowej i socjalnej nie jest możliwe prawidłowe określenie zakresu umocowania opiekuna bądź kuratora dla takiej osoby celem należytego wykonywania opieki bądź kurateli.

Dodać należy, że uchylenie omawianego przepisu nie zmienia obowiązków sądów opiekuńczych wynikających z nadzoru nad sprawowaniem opieki, o których mowa w przepisach art. 165 – 168 *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*.

Próba rozwiązania problemu może być odesłanie zawarte w art. 175 *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*. Podkreślić należy, że w przypadku opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie mamy do czynienia z dwoma odesłaniami. Po pierwsze, w art. 175 k.r.o. ustawodawca zawarł odesłanie do odpowiedniego

stosowania do opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie przepisów o opiece nad małoletnim. W art. 155 § 2 k.r.o. znajduje się z kolei odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o władzy rodzicielskiej. A zatem przepisy dotyczące władzy rodzicielskiej będą odpowiednio stosowane do opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie. Czy oznacza to również możliwość zlecenia przez sąd przeprowadzania wywiadu środowiskowego w tych sprawach pozostaje kwestią do rozstrzygnięcia przez orzecznictwo sądowe.

Prezentowane wyżej stanowisko nie może być traktowane jako jedynie obowiązująca wykładnia przepisów prawa w zakresie wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych. Ostateczny głos w tej kwestii niewątpliwie należeć będzie do orzecznictwa sądowego. Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji dostrzega jednak potrzebę podjęcia pilnych prac legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia do obowiązującego systemu prawnego przepisów stanowiących odpowiednik uchylonych unormowań dotyczących przeprowadzania przez kuratorów sądowych wywiadów środowiskowych w sprawach o ustanowienie opieki prawnej zarówno na etapie postępowania rozpoznawczego, jak i po wydaniu orzeczenia oraz uregulowania kwestii przeprowadzania jednorazowych wywiadów po wydaniu orzeczenia kończącego postępowanie w sprawach rodzinnych.

2
M. Przytylski
DYREKTOR DEPARTAMENTU
Wykonania Orzeczeń i Probacji
Miroslaw Przytylski
sędzia

Załączniki:

- stanowisko Departamentu Legislacyjnego,
- stanowisko Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości.

Do wiadomości:

- Departament Legislacyjny,
- Departament Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości.

**DEPARTAMENT
LEGISLACYJNY**

Warszawa, dnia 30 października 2015 r.

DL – I – 023 – 251/15 / 2
(dot. DWOiP -II- 023-22/15)
151030-00846

SEKRETARIAT DEPARTAMENTU
Wykonania Orzeczeń i Probacji
Wypłynęło dnia 2015-10-30
UHP:

DEPARTAMENT
Wykonania Orzeczeń i Probacji
Sekretariat Wydziału
KURATORÓW
Pismo wpłynęło dnia
Nr repertorium

Pan

Mirosław Przybylski

Dyrektor Departamentu

Wykonania Orzeczeń i Probacji

2015-10-30
DWOiP II 023-22/15

Szanowny Panie Dyrektoro,

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 października 2015 r., do którego dołączono kopię wystąpienia pana Henryka Pawlaczyka, Przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów w przedmiocie możliwości przeprowadzania przez kuratorów sądowych wywiadów w postępowaniu wykonawczym w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz.925), zwanego dalej: „regulaminem”, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

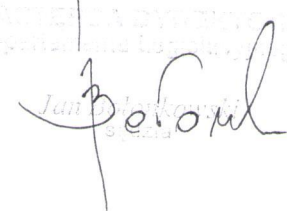
W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż stosownie do brzmienia art. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2014 r. poz.795, z późn. zm.), kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Z kolei z przepisu art. 11 pkt 2 tej ustawy wynika, że zawodowy kurator sądowy zobowiązany jest w szczególności do przeprowadzania na zlecenie sądu lub sędziego wywiadów środowiskowych. W świetle tych regulacji nie powinno być wątpliwości, że jeżeli sąd (sędzia) uzna w danej sprawie, że dla właściwej realizacji zadań wymiaru sprawiedliwości – tak w postępowaniu rozpoznawczym, jak i wykonawczym – konieczne jest uzyskanie wywiadu środowiskowego sporządzonego przez zawodowego kuratora, i wyda stosowne orzeczenie zlecające przeprowadzenie tej czynności, to stanowi ono wystarczającą podstawę prawną do jej realizacji.

Oczywiście sytuacja przedstawia się nieco inaczej (jest bardziej jednoznaczna) na gruncie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, albowiem w akcie tym zawarto odrębną część poświęconą *stricte* postępowaniu wykonawczemu (Dział IV – Postępowanie wykonawcze). Podobnego rozwiązania brak w Kodeksie postępowania cywilnego (k.p.c.), choć oczywiście i w tej ustawie znajduje się odrębna jej część poświęcona postępowaniu egzekucyjnemu (Część trzecia – Postępowanie egzekucyjne). Zawiera ona jednak regulacje dotyczące przede wszystkim egzekucji świadczeń pieniężnych, a te które normują egzekucję świadczeń niepieniężnych nie dotyczą problematyki swobodnego wykonywania orzeczeń sądowych, o które w tym przypadku chodzi, tj. takich, gdzie nie ma osoby dłużnika zobowiązanego do świadczenia.

Jednocześnie należy zauważyć, że w części k.p.c. dotyczącej postępowania rozpoznawczego – co wręcz stanowi regułę dla spraw z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli – zamieszczono wiele przepisów, które odnoszą się wprost do postępowania wykonawczego (np. art. 579¹ § 3 k.p.c., art. 595-598 k.p.c., art. 598¹-598¹⁴ k.p.c., art. 598¹⁵-598²¹ k.p.c.). Można zatem zasadnie twierdzić, że uregulowane w dziale II, tytule II, księdze drugiej, części pierwszej k.p.c. sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli, to wszelkie sprawy z tego obszaru prawa cywilnego, dla których właściwy pozostaje sąd opiekuńczy, a więc zarówno te, które rozstrzygane są *stricte* w postępowaniu rozpoznawczym, jak i te, które mają swoją naturalną kontynuację w *sui generis* postępowaniu wykonawczym. Z tego też względu nie ma żadnych przeszkód do przyjęcia, że to właśnie art. 570¹ § 1 k.p.c. stanowi właściwą podstawę do zlecenia przez sąd przeprowadzenia przez kuratora wywiadu środowiskowego w zakresie przepisem wskazanym, także w ramach tzw. postępowania wykonawczego. Ponadto zauważyć należy, że wskazany wyżej przepis ułożony jest wśród przepisów ogólnych normujących postępowanie we wszelkich sprawach opiekuńczych, które nie zostały uregulowane w sposób szczególny. Będzie miał on więc również zastosowanie na przykład do sytuacji opisanej w art. 579¹ § 3 k.p.c. czy też w sprawach z zakresu opieki i kurateli nad osobami dorosłymi. Wypada bowiem przypomnieć, że pewną regułą systemową jest to, że do opieki czy kurateli nad osobami ubezwłasnowolnionymi stosuje się odpowiednio przepisy z zakresu opieki nad małoletnimi. Myśl ta została wprost wyrażona w art. 175 i art. 178 § 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

W podsumowaniu należy zatem stwierdzić, że brak obowiązujących dotychczas, a zawartych w regulaminie, uregulowań dotyczących wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych (§ 259 i § 260 poprzedniego regulaminu) nie powinien stanowić istotnej przeszkody dla prawidłowego funkcjonowania tzw. postępowań wykonawczych, realizowanych przez sąd opiekuńczy.

W świetle powołanych wyżej argumentów nie ma też potrzeby podjęcia pilnych prac legislacyjnych w kierunku wskazanym w wystąpieniu Pana Dyrektora.

 poważaniem
ZACIEK SA SYSTEM S.A.
Digital and Legal
Jan [illegible]

Warszawa, 28 października 2015 r.

Departament Sądów, Organizacji i Analiz
Wymiaru Sprawiedliwości

DSO-I-023-20/15 | 2
Dot. DWOiP-II-023-22/15

151029-00129

DEPARTAMENT
Wykonania Orzeczeń i Probacji
Sekretariat Wydziału
KURAT 2015-10-30

Pismo wpłynęło dnia
Nr repertorium

2015-10-29
DWOiP-II-023-22/15

1
023-251/15
R Kowalczyk

DEPARTAMENT DEPARTAMENTU
Wykonania Orzeczeń i Probacji
2015-10-29
USD

Pan

Mirosław Przybylski

Dyrektor

Departamentu Wykonania

Orzeczeń i Probacji

Odpowiadając na pismo z dnia 23 października 2015 r., przy którym dołączono stanowisko Przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów zawarte w piśmie z dnia 15 października 2015 r., nr KRK 55/IV/2015 dotyczące rozbieżności interpretacyjnych w zakresie zlecenia kuratorom sądowym przeprowadzania wywiadów środowiskowych w postępowaniu rozpoznawczym i wykonawczym, powstałych na skutek uchylenia przepisów §§ 259, 260 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych* (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 259), uprzejmie informuję, że wskazana problematyka była przedmiotem analizy w Departamencie Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości. Stanowisko Departamentu wyrażone w sprawie nr DSO-I-023-19/15 (DWOiP-II-023-23/15) pozostaje aktualne.

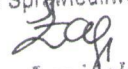
Jednocześnie dodać należy, że aktualnie w Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone są prace legislacyjne nad przygotowaniem projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości *Regulamin urzędowania sądów powszechnych*.

Powodem ich podjęcia jest uchwalenie w dniu 10 lipca 2015 r. *ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw*, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., a która nadaje nowe brzmienie m. in. przepisowi art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 133, z późn. zm.), dalej: u.s.p., poprzez dodanie instytucji asesora sądowego. Efektem tej

zmiany, zgodnie z przepisem § 32 ust. 2 *Zasad techniki prawodawczej*, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie *Zasad techniki prawodawczej* (Dz. U. Nr 100, poz. 908), będzie utrata mocy obowiązującej aktu wykonawczego wydanego na podstawie przepisu art. 41 § 1 u.s.p. Oznacza to, że z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2015 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych* utraci moc.

W związku z powyższym kwestie dotyczące potrzeby zainicjowania działań legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia do obowiązującego systemu prawnego przepisów stanowiących odpowiednik uchylonych unormowań §§ 259, 260 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych mogą być przedmiotem rozważań w ramach podjętych prac.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz
Wymiaru Sprawiedliwości

Iwona Łapińska